

**Опис вибіркової навчальної дисципліни**

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Код та назва дисципліни<br>українською мовою/ Назва<br>дисципліни англійською мовою | <b>1-B11-035-1-3 Історична лексикологія /<br/>Historical lexicology</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Рекомендується для галузі знань<br>(спеціальності, освітньої<br>програми)           | B11/035 Філологія, A4/014 Середня освіта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Кафедра (зазначати повну назву<br>кафедри)                                          | Української мови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| П.І.П. НПП (за можливості)                                                          | доц. Рибалка Ярослава Іванівна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Рівень ВО                                                                           | Перший (бакалаврський)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| КУРС, семестр (в якому буде<br>викладатись)                                         | 2-4, непарний семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Мова викладання                                                                     | українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Пререквізити (передумови<br>вивчення дисципліни)                                    | Базові знання з української мови в межах<br>шкільної програми.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Чому це цікаво/треба вивчати                                                        | Без вивчення минулого не можливо<br>опанувати майбутнє. Вивчення курсу<br>забезпечує повне, усебічне розуміння<br>лексичних явищ мови, позаяк показує їх<br>не тільки в розвитку, але й у зв'язках з<br>відповідними явищами в інших мовах.<br>Історична лексикологія відкриває<br>захопливий світ етимології — звідки<br>походить те чи інше слово, як воно могло<br>перейти з однієї мови в іншу, як<br>трансформувалося його значення.<br>Поєднання лінгвістики, історії, культури<br>та навіть психології робить історичну<br>лексикологію захопливою дисципліною. |
| Перелік тем з дисципліни                                                            | Історія розвитку словникового складу<br>української мови, мовні факти, процеси й<br>закономірності розвитку сучасної<br>української мови, історія походження<br>окремих слів і груп.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Як можна користуватися<br>набутими знаннями і уміннями<br>(компетентність)          | Загальні компетентності: здатність<br>спілкуватися державною мовою; здатність<br>учитися й оволодівати сучасними<br>знаннями; здатність до абстрактного<br>мислення, аналізу та синтезу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Очікувані результати навчання                                                       | Практичне значення курсу полягає в тому,<br>що його глибоке знання й розуміння дає<br>можливість працювати над вивченням<br>писемних пам'яток; забезпечує історизм у                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                               | викладанні мови й літератури у школі. Завдяки аналізу історичної лексики можна побачити, які народи і культури взаємодіяли між собою, які слова були запозичені і чому.                                                                                                                                                                   |
| Інформаційне забезпечення                                                                                                                     | 1. Черниш Т.О. Нариси зі слов'янської порівняльноісторичної лексикології та етимології. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет, 2010.<br>2. Губерначук С. Прадавність української мови. Київ: Четверта хвиля, 2010. 352 с.<br>3. Рибалка Я.І. Посібник з історичної лексикології. Дніпропетровськ, РВВ ДНУ, 2021. 52 с. |
| Види навчальних занять ( <i>лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття тощо</i> )                                                    | Лекції, практичні заняття.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Вид семестрового контролю                                                                                                                     | Диференційований залік                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Максимальна кількість здобувачів на семестр/ Мінімальна кількість здобувачів ( <i>тільки для мовних, творчих дисциплін, за необхідності</i> ) | Без обмежень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

Декан факультету \_\_\_\_\_ Ірина ПОПОВА